

זוהר תצוה ח"ב דף קפג ע"ב

מנחות דף נב

עניין: כל המנחות באות מצה
חוץ מחמץ שבתודה ושתי הלחם
שהן באות חמץ

מהר"ל תפארת ישראל פכ"ה

התורה היא שמירה מן יצר הרע, ולכן ביום מתן תורה היו מביאים ב' הלחם שהיו של חמץ כי היצר הרע הוא שאור שבעיסה ומצד התורה נמצא יצר הרע, ואם לא כן לא היה נמצא מפני שאין יכול לעמוד נגדו. עוד מורה זה כי אין צריך להרחיק אותו עם התורה, ולכן המצוה להקריב החמץ ביום מתן תורה, ועוד רמז בזה מה שאמרו כל הגדול מחבירו יצרו גדול ממנו כדאיתא במס' סוכה (נ"ב ע"א) ולכן ראוי שיהיו שני לחמי תודה בעצרת חמץ וזהו עיקר הטעם, אך צריך אל הבנתה חכמה ועומק מאד בענין זה, ולא כמו שאר קרבנות שאסור להקריב חמץ אל המזבח כי היצר הרע מרוחק מן עבודת השם יתברך, אבל ביום מתן תורה שהתורה שומרת מן יצר הרע עד שאינו מושל באדם אין הרחקה אליו, ולפיכך היו מביאים שתי הלחם של חמץ בעצרת דוקא, וקצת רמזנו למעלה כי משה השיב למלאכים כי מפני הקנאה והשנאה שיש בתחתונים ולכן ראוי להם התורה כמו שמבואר למעלה, לכן היו שתי הלחם של חמץ כי דבר זה הוא הגורם שיבא התורה לתחתונים אמנם יש עוד טעם למה שהיו שתי הלחם חמץ, רמזוהו חכמים (בפרק ב' דביצה) (פסחים ס"ח ע"ב) הכל מודים בעצרת דבעינן לכן שהוא יום שנתן תורה לישראל, וזה כי היום הזה התחתונים הם עיקר במה שירד השם יתברך עם כל העליונים לתחתונים לתת תורה לתחתונים, והנה שאר הימים התחתונים פונים אל העליונים כמו שראוי, ויום הזה היו פונים העליונים לתחתונים כדכתיב (שמות י"ט) וירד ה' על הר סיני, ולפיכך ביום הזה נבחר החמץ שהאדם שבו החמץ עיקר ביום הזה, והיו שתיים ועמהם שני כבשי עצרת זבח שלמים, מפני כי יום הזה הקדוש ברוך הוא היה פונה אל עולם הזה, ולא נמצא בכל הקרבנות שלמי צבור כי אם בעצרת, וזה מפני כי יום הזה יש שלום וחבור לעליונים עם התחתונים, ויש אכילה למוזב וזהו לגבות, ואכילה לאדם כי ביום הזה בעינן לכן, ופרושים הראשונים ברורים.

מהר"ל תפארת ישראל פ"ל

זה כי התורה הוא שיש בו חמץ ומצה ואין לך קרבן שיש בו חמץ ומצה כמו קרבן זה אף על גב שלא היה קרב על המזבח מכל מקום קרבן נקרא, ולכן אמרו (שוחר טוב ק') כל הקרבנות יהיו בטלים לעתיד חוץ מקרבן תודה מפני שיש בו חמץ ומצה שהם שני דברים חלוקים שאין זה כזה, להודיע כי כל הבחות אשר הם מחולקים הכל הוא אליו יתברך, ודבר זה ראוי שיהיה הקרבן כאשר נעשה לו נס והציל אותו מן המיתה ובוזה מורה לו כי האדם הוא אל השם יתברך שהרי הציל אותו שעל זה מביא קרבן תודה, ולא שהוא לבד אל השם יתברך רק כל הנמצאים וכל חלופי המציאות הכל הוא אליו יתברך עד שהוא יתברך הוא אחד ואין זולתו, ודבר זה יהיה לעתיד כי יהיה השם אחד ואין זולתו ולכן קרבן תודה לא יהיה בטל כי קרבן תודה מורה כי כל חלופי וחלוקי המציאות אל השם ית', וכאשר הכל אל השם יתברך אז הוא אחד ואין זולתו ולכן קרבן זה לא יהיה בטל לעתיד, ולכן אמרו

פרי צדיק מצורע אות א'

ובמשנה (מנחות נ"ב:) כל המנחות באות מצה חוץ מחמץ שבתודה ושתי הלחם שבעצרת וכו' דבכל הקרבנות כתיב (ויקרא ב', י"א) כי כל שאור וגו' וכן לא תאפה חמץ חלקם (שם ר', י'). שהכהנים גם כן אסור להם לאפות השירים חמץ, חוץ מעצרת שמורה על זמן מתן תורה דכתיב חרות על הלוחות, ואיתא (שיר השירים רבה א', ט"ו) בשעה ששמעו ישראל אנכי ה' אלהיך נתקע דברי תורה בלבם וכו' בשעה ששמעו ישראל לא יהיה לך נעקר יצר הרע מלבם, והיינו שמאמר אנכי נתקע הדברי תורה בלב חכם לימינו והוא כללא דכל מצוות עשה, וממאמר לא יהיה לך נעקר היצר הרע בכל לא תעשה, ולכן אז הותר להקריב שאור, כי אז מורה על ביטול השאור שבעיסה, וכן בלחמי תודה דאיתא במדרש (ויקרא רבה ט', ד') משל למלך שבאו אריסיו ובניו ביתו לכבדו וכו' אמרו לו לא אריסך ולא בן ביתך אלא בא לכבדך וכו' יהבו ליה סלירא וכו' והיינו שזובח תודה בא לכבד את ה' יתברך כיון שאינו בא על שום חטא וחסרון וכתיב (שמואל א', ב') כי מכבדי אכבד נותן לו ה' יתברך כבוד, ואין כבוד אלא תורה כמו שאמרו בגמרא (חולין קל"ג) כל השונה וכו' כן נותן לכסיל כבוד ואין כבוד אלא תורה וכו' ולכן בקרבן תודה הותר לאכול שאור, וכן נדרש שם במדרש זובח תודה יכבדני זובח את יצרו בתודה, כשמתודה על חטאתו ובפרקי דרבי אליעזר (פרק י"ט) טוב להודות לה' הדא הוא דכתיב (משלי כ"ח, י"ג) ומודה ועוזב ירוחם, וכן איתא במדרש (בראשית רבה

WHATSAPP

EMAIL

PODCAST

TORAHANYTIME

ALLDAF

DAFYOMI PORTAL

KOLHALASHON